

LEGE
cu privire la Banca Națională de Stat a Moldovei
(Banca Națională a Moldovei)

Nr.599-XII din 11.06.91

Monitor nr.7-8-9-10/65 din 1991

* * *

Abrogat: 12.10.1995

[Legea R.Moldova nr.548-XIII din 21.07.1995](#)

Notă: Legea e abrogată, fără a include modificările introduse prin [Legile nr.884 din 23.01.1992](#), [nr.1202 din 19.11.1992](#), [nr.1234 din 15.12.1992](#), [nr.125 din 27.05.1994](#)

C U P R I N S

Capitolul I

PRINCIPII GENERALE

[Articolul 1.](#) Banca Națională de Stat a Moldovei - banca centrală a Republicii Moldova

[Articolul 2.](#) Banca Națională a Moldovei - persoană juridică

[Articolul 3.](#) Actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei

[Articolul 4.](#) Sarcinile principale ale Băncii Naționale a Moldovei

[Articolul 5.](#) Fondurile Băncii Naționale a Moldovei

[Articolul 6.](#) Resursele Băncii Naționale a Moldovei

[Articolul 7.](#) Gestiunea Băncii Naționale a Moldovei

Capitolul II

SISTEMUL MONETAR AL REPUBLICII MOLDOVA

[Articolul 8.](#) Prevederi generale

[Articolul 9.](#) Unitatea monetară a Republicii Moldova

[Articolul 10.](#) Emisiunea semnelor bănești

[Articolul 11.](#) Organizarea circulației semnelor bănești

Capitolul III

REGLEMENTAREA OPERAȚIUNILOR MONETARE ȘI DE CREDITARE

[Articolul 12.](#) Conducerea circulației monetare

[Articolul 13.](#) Evidența datoriei de stat

Capitolul IV

ACTIVITATEA INTERNĂ A BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

[Articolul 14.](#) Operațiunile cu băncile

[Articolul 15.](#) Operațiunile cu hîrtii de valoare, valută străină și metale prețioase

[Articolul 16.](#) Operațiunile cu bugetul de stat

Capitolul V

ACTIVITATEA EXTERNĂ A BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

[Articolul 17.](#) Funcțiile externe

[Articolul 18.](#) Cursul unității monetare naționale față de unitățile monetare ale statelor străine

[Articolul 19.](#) Eliberarea de autorizații pentru efectuarea operațiunilor cu valută

Capitolul VI

REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII BĂNCILOR COMERCIALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

[Articolul 20.](#) Principiile relațiilor reciproce ale Băncii Naționale a Moldovei cu băncile comerciale

[Articolul 21.](#) Eliberarea de autorizații pentru efectuarea operațiunilor bancare

Capitolul VII

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ

[Articolul 22.](#) Organul de conducere al Băncii Naționale a Moldovei

Capitolul VIII

FUNCȚIONARIII BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

[Articolul 23.](#) Drepturile și obligațiile funcționarilor Băncii Naționale a Moldovei

Capitolul IX

SECRETUL BANCAR

[Articolul 24.](#) Secretul profesional în activitatea bancară

Capitolul X

SISTEMUL DE SUPRAVEGHERE BANCARĂ

[Articolul 25.](#) Funcțiile de supraveghere ale Băncii Naționale a Moldovei

[Articolul 26.](#) Normativele economice obligatorii

Capitolul XI

DISPOZIȚII FINALE

[Articolul 27.](#) Sancțiuni

[Articolul 28.](#) Operațiunile Băncii Naționale a Moldovei

[Articolul 29.](#) Actele de împrumut încheiate de Banca Națională a Moldovei

[Articolul 30.](#) Neonorarea angajamentelor asumate de către debitor

[Articolul 31.](#) Operațiuni cu terții

[Articolul 32.](#) Scutirea de impozit și taxe

[Articolul 33.](#) Responsabilitatea Băncii Naționale

[Articolul 34.](#) Restricții

[Articolul 35.](#) Imobilul cumpărat

[Articolul 36.](#) Buletinul periodic

Capitolul I

PRINCIPII GENERALE

Articolul 1. Banca Națională de Stat a Moldovei - banca centrală a Republicii Moldova

Banca Națională de Stat a Moldovei (în continuare - Banca Națională a Moldovei) este banca centrală a Republicii Moldova. Fiind organul unic de emisiune al statului, ea stabilește și urmărește aplicarea în Republica Moldova a politicii monetare, de credit, valutare, de asigurare a prudenței bancare și de supraveghere a activității celorlalte bănci. Banca Națională a Moldovei este subordonată numai Parlamentului și își exercită atribuțiile în conformitate cu prezenta Lege, în mod independent de organele executive.

Articolul 2. Banca Națională a Moldovei - persoană juridică

1. Banca Națională a Moldovei este persoana juridică și funcționează în baza prezentei Legi și a statutului propriu, care se aprobă prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova. Ștampila sa cuprinde Stema de Stat a Republicii Moldova și denumirea "Banca Națională a Moldovei".

2. Sediul central al Băncii Naționale a Moldovei este municipiul Chișinău - capitala țării. Banca Națională a Moldovei poate să deschidă sucursale, filiale și agenții în alte localități din Republica Moldova și în străinătate.

3. Guvernul Republicii Moldova nu poartă răspundere pentru obligațiile Băncii Naționale a Moldovei, precum și Banca Națională a Moldovei nu poartă răspundere pentru obligațiile Guvernului Republicii Moldova.

Articolul 3. Actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei

1. Banca Națională a Moldovei, în limitele competenței sale, stabilite de legislația Republicii Moldova emite acte normative obligatorii pentru toate băncile și instituțiile bancare care funcționează pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Banca Națională a Moldovei are drept de inițiativă legislativă.

Articolul 4. Sarcinile principale ale Băncii Naționale a Moldovei

Sarcinile principale ale Băncii Naționale a Moldovei sînt: asigurarea stabilității și întăririi monedei naționale, organizarea și realizarea emisiunii monetare, elaborarea și punerea în aplicare a politicii monetare, de credit și valutare în concordanță cu legile republicii, asigurarea controlului asupra lichidității și creditelor băncilor comerciale și asupra activității acestora, acordarea de împrumuturi statului și păstrarea tezaurului acestuia.

Articolul 5. Fondurile Băncii Naționale a Moldovei

1. Banca Națională a Moldovei are un capital statutar, care servește pentru asigurarea obligațiilor sale.

2. Majorarea sau diminuarea capitalului statutar al Băncii Naționale a Moldovei se aprobă de către Parlamentul Republicii Moldova la propunerea guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei.

3. Banca Națională a Moldovei poate să-și constituie diferite fonduri (de rezervă și altele). Modul de constituire și folosire a fondurilor este prevăzut în statutul Băncii.

Articolul 6. Resursele Băncii Naționale a Moldovei

1. Resursele Băncii Naționale a Moldovei sînt alcătuite din:

a) mijloacele proprii (capitalul statutar, de rezervă, de asigurare de risc, venitul nedistribuit și alte mijloace);

b) fondurile de rezervă ale diferitelor bănci comerciale, care se păstrează în mod obligatoriu la Banca Națională a Moldovei;

c) alte fonduri și mijloace bănești.

2. Parlamentul Republicii Moldova, la propunerea guvernatorului Băncii Naționale a Moldovei, confirmă anual repartizarea profitului băncii, în conformitate cu statutul acesteia.

Articolul 7. Gestiunea Băncii Naționale a Moldovei

1. Exercițiul financiar al Băncii Naționale a Moldovei este anual și coincide cu anul calendaristic. Același exercițiu financiar îl au și băncile comerciale din Republica Moldova. Banca Națională a Moldovei prezintă Parlamentului Republicii Moldova pînă la 1 aprilie darea de seamă, contul de profit și pierderi, precum și principalii indicatori bancari, centralizați la nivelul sistemului bancar (analiza stării economiei, a sistemului bancar, a piețelor financiare, a colaborării monetare cu alte țări, precum și alte date referitoare la operațiunile Băncii).

Banca Națională a Moldovei prezintă lunar Comisiei pentru buget și finanțe a Parlamentului Republicii Moldova informații despre activitatea sa.

2. Darea de seamă a Băncii Naționale a Moldovei trebuie să fie confirmată de comisia de cenzori numită de Parlamentul Republicii Moldova.

3. Banca Națională a Moldovei stabilește reguli unice privind bilanțul băncilor comerciale, privind conducerea evidenței contabile și efectuarea controlului asupra acestora.

4. Prin exercitarea funcțiilor încredințate Banca Națională a Moldovei participă la realizarea politicii economice a Guvernului Republicii Moldova în limitele împuternicirilor prevăzute de prezenta Lege.

5. Banca Națională a Moldovei susține măsurile economice ale Guvernului Republicii Moldova, dacă ele nu contrazic exercitarea funcțiilor ei ca instituție ce garantează stabilitatea și capacitatea de cumpărare a monedei naționale.

Capitolul II

SISTEMUL MONETAR AL REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 8. Prevederi generale

Sistemul monetar al Republicii Moldova include unitatea monetară oficială, reglementarea emisiunii monedei în numerar și de cont (de depozit), reglementarea circulației monetare, a creditului și relațiilor valutare.

Articolul 9. Unitatea monetară a Republicii Moldova

1. Unitatea monetară oficială a Republicii Moldova este stabilită de Parlamentul Republicii Moldova la propunerea Băncii Naționale a Moldovei.

2. Banca Națională a Moldovei determină tipurile de mijloace și de documente de plată, de hîrtii de valoare, care pot circula pe teritoriul Republicii Moldova.

3. Folosirea monedelor străine în calitate de mijloc de plată pe teritoriul Republicii Moldova se admite numai prin hotărîrea Băncii Naționale a Moldovei, care determină cursul valutar, modul și sfera lor de circulație.

Articolul 10. Emisiunea semnelor bănești

1. Banca Națională a Moldovei are dreptul exclusiv de a pune în circulație și de a scoate din circulație toate tipurile de semne bănești pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Emisiunea semnelor bănești se efectuează sub formă de bancnote (bilete de bancă) și monede. Bancnotele și monedele sînt garantate de activele băncii și de masa de mărfuri aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

3. Valoarea nominală a bancnotelor și monedelor emise de către Banca Națională a Moldovei, dimensiunile și semnele lor distinctive (desenul) sînt determinate de către Banca Națională a Moldovei.

4. Se interzice folosirea emisiunii monetare pentru finanțarea cheltuielilor bugetului de stat al Republicii Moldova. Relațiile Băncii Naționale a Moldovei cu bugetul statului se fac numai pe bază de împrumut rambursabil și de vînzare-cumpărare de titluri (bonuri de tezaur).

5. Dispozițiile legii privitoare la titlurile la purtător pierdute sau furate nu sînt aplicabile pentru bancnotele emise de către Banca Națională a Moldovei.

6. Contrafacerea bancnotelor și monedelor este pedepsită de lege.

Articolul 11. Organizarea circulației semnelor bănești

1. Banca Națională a Moldovei, conform statutului propriu, organizează fabricarea semnelor

bănești noi, stabilește valoarea nominală a lor, modul de înlocuire a semnelor bănești vechi și distrugerea lor, stabilește regulile de transportare, păstrare și încasare a semnelor bănești, de formare și folosire a rezervei de numerar.

2. Banca Națională a Moldovei pune la dispoziția băncilor comerciale bancnote și monede pe baza scontării și reescontării de efecte de comerț (cambii), de bilete la ordin (cecuri), trate, pe baza acordării de credite și cumpărării de valută.

3. Banca Națională a Moldovei stabilește regulile principale ale operațiunilor de casă, pe care le respectă băncile comerciale.

Capitolul III

REGLEMENTAREA OPERAȚIUNILOR MONETARE ȘI DE CREDITARE

Articolul 12. Conducerea circulației monetare

Banca Națională a Moldovei, în calitate de bancă centrală de emisiune, reglementează volumul și structura masei monetare totale în circulație. Prin masă monetară totală, în sensul Legii date, se subînțeleg semnele bănești (bancnote și monede) aflate în circulație, mijloace bănești din conturi și depuneri ale persoanelor juridice și ale cetățenilor, alte obligații bănești ale băncilor.

Articolul 13. Evidența datoriei de stat

1. Datoria de stat este reprezentată de angajamentele Republicii Moldova în monedă proprie sau străină.

2. Banca Națională a Moldovei prin acord cu Guvernul Republicii Moldova, înfăptuiește evidența datoriei de stat, efectuând operațiuni, legate de amplasarea împrumuturilor de stat, stingerea lor și plățirea dobânzilor aferente.

Capitolul IV

ACTIVITATEA INTERNĂ A BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

Articolul 14. Operațiunile cu băncile Banca Națională a Moldovei are dreptul:

- a) să acorde băncilor comerciale credite de refinanțare pe bază de contract cu acestea;
- b) să procure, să păstreze și să vîndă hîrtii de valoare, emise de către Guvernul Republicii Moldova, acțiuni și obligațiuni emise de societățile comerciale, precum și alte hîrtii de valoare;
- c) să reesconteze portofoliul de cambii, bilete de ordin, trate oferite de băncile comerciale în condiții care se stabilesc de Banca Națională a Moldovei;
- d) să procure, să păstreze și să vîndă valută străină și instrumente de plată în valută străină, propuse de către băncile din Republica Moldova și cele străine;
- e) să deschidă pentru instituțiile de credit din Republica Moldova și cele străine conturi corespondente și alte conturi, să reglementeze ordinea de ținere a evidenței acestora, dacă lor nu le este stabilit un alt mod de calculare reciprocă;
- f) să reglementeze prin intermediul conturilor deschise în evidența sa servicii de compensare și decontare între bănci și alte instituții de credit;
- g) să încaseze cecuri, cambii și alte documente de decontare, hîrtii de valoare și cupoanele lor.

Articolul 15. Operațiunile cu hîrtii de valoare, valută străină și metale prețioase

Banca Națională a Moldovei procură și vinde pe piață la prețurile pieței:

hîrtii de valoare prevăzute în punctul "b" al articolului 14 din prezenta Lege;

aur, alte metale prețioase, monede străine.

Totodată Banca Națională a Moldovei primește pentru păstrare hîrtii de valoare, metale prețioase și alte valori.

Articolul 16. Operațiunile cu bugetul de stat

Banca Națională a Moldovei organizează executarea de casă a bugetului prin intermediul serviciilor sale și ale altor instituții bancare cu Acordul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova. Mijloacele

bugetului statului se păstrează în conturi fără dobândă ale Băncii Naționale a Moldovei.

Capitolul V

ACTIVITATEA EXTERNĂ A BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

Articolul 17. Funcțiile externe

1. Banca Națională a Moldovei prezintă interesele Republicii Moldova în relațiile cu băncile centrale ale altor state, cu băncile internaționale și cu alte organizații financiare și de creditare. Totodată ea poate:

- a) să primească credite ale Guvernului de la băncile străine și internaționale și de la alte organizații financiare de creditare;
- b) să ofere credite și împrumuturi băncilor străine și internaționale, organizațiilor de creditare etc.;
- c) să încheie cu ele contracte de corespondență și alte contracte;
- d) să efectueze alte operațiuni în conformitate cu statutul.

2. Banca Națională a Moldovei participă la reglementarea folosirii creditelor externe, acordate statului.

Articolul 18. Cursul unității monetare naționale față de unitățile monetare ale statelor străine

1. Banca Națională a Moldovei stabilește cursul valutar al unității monetare emise de ea față de unitățile monetare ale statelor străine.

2. Banca Națională a Moldovei susține cursul de piață al unității monetare cu ajutorul operațiunilor de procurare și de cumpărare a monedelor străine convertibile.

3. Banca Națională a Moldovei gestionează rezervele valutelor oficiale ale Republicii Moldova și este un organ de control valutar.

Articolul 19. Eliberarea de autorizații pentru efectuarea operațiunilor cu valută

1. Autorizațiile pentru efectuarea operațiunilor comerciale bancare cu valută se eliberează de către Banca Națională a Moldovei în conformitate cu Legea Republicii Moldova "Cu privire la bănci și activitatea bancară".

2. Banca Națională a Moldovei poate să introducă restricții pentru băncile comerciale în vederea atragerii creditelor din străinătate în limitele politicii naționale a împrumutului străin.

Capitolul VI

REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII BĂNCILOR COMERCIALE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Articolul 20. Principiile relațiilor reciproce ale Băncii Naționale a Moldovei cu băncile comerciale

1. Banca Națională a Moldovei contribuie prin activitatea sa la crearea condițiilor generale de funcționare a rețelei băncilor comerciale și la introducerea principiilor de concurență bancară cinstită.

2. În scopurile evitării monopolismului în sfera bancară, Banca Națională a Moldovei are dreptul să interzică încheierea contractelor, a convențiilor și a altor acțiuni îndreptate spre crearea pozițiilor dominante pe piața monetară, financiară sau valutară, precum și concurența necinstită a persoanelor juridice și a celor fizice în scopul câștigării priorității.

3. Banca Națională a Moldovei nu intervine în activitatea operativă a băncilor comerciale. Funcțiile de reglementare și de control ale Băncii Naționale a Moldovei sînt limitate de prezenta Lege și sînt îndreptate spre susținerea stabilității sistemului monetar și de creditare, spre apărarea intereselor creditorilor și depunătorilor bancari.

Articolul 21. Eliberarea de autorizații pentru efectuarea operațiunilor bancare

1. Banca Națională a Moldovei eliberează autorizații pentru efectuarea operațiunilor bancare în modul stabilit de Legea Republicii Moldova "Cu privire la bănci și activitatea bancară".

2. Banca Națională a Moldovei ține evidența autorizațiilor eliberate în registrul (lista) de înregistrare a Băncilor din Republica Moldova.

Capitolul VII

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ

Articolul 22. Organul de conducere al Băncii Naționale a Moldovei

1. Organul de conducere al Băncii Naționale a Moldovei este Consiliul de administrație.
2. Consiliul de administrație este alcătuit din șapte persoane. Președintele Consiliului de administrație este guvernatorul Băncii.
3. Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei este numit de Parlamentul Republicii Moldova pe un termen de 7 ani, la propunerea Președintelui Republicii Moldova, din numărul cetățenilor Republicii Moldova, este subordonat numai Parlamentului Republicii Moldova, participă la lucrările Guvernului Republicii Moldova cu drept de vot consultativ.
4. Guvernatorul conduce toată activitatea Băncii Naționale a Moldovei, răspunde în fața Parlamentului Republicii Moldova pentru modul în care sînt îndeplinite sarcinile ce revin Băncii Naționale a Moldovei în conformitate cu prezenta Lege și cu statutul ei, reprezintă Banca Națională a Moldovei în republică și peste hotarele ei.
5. Componența Consiliului de administrație, modul lui de funcționare numirea și revocarea membrilor acestuia sînt stabilite de statutul Băncii Naționale a Moldovei.
6. Numirile, retragerile și revocările din funcție se publică în organul de presă oficial al Parlamentului Republicii Moldova "Sfatul Țării", în Monitorul oficial al Parlamentului și în Buletinul periodic al Băncii Naționale a Moldovei.

Capitolul VIII

FUNCȚIONARIII BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

Articolul 23. Drepturile și obligațiile funcționarilor Băncii Naționale a Moldovei

1. Condițiile angajării și eliberării funcționarilor, remunerarea muncii, obligațiile de serviciu, sancțiunile disciplinare ale funcționarilor Băncii Naționale a Moldovei sînt determinate de către Consiliul de administrație în conformitate cu statutul Băncii Naționale a Moldovei.
2. Funcționarii Băncii Naționale a Moldovei nu au dreptul să cumuleze funcții pe baza acordului de muncă, să primească sume bănești de la organizații și persoane (cu excepția onorariilor pentru publicații și predare în instituțiile de învățămînt), să intre în relații de afaceri personale cu băncile și întreprinderile comerciale.

Capitolul IX

SECRETUL BANCAR

Articolul 24. Secretul profesional în activitatea bancară

1. Funcționarii Băncii Naționale a Moldovei nu au dreptul să divulge secretele ce țin de operațiunile bancare și alte informații de serviciu.
2. Funcționarii băncii vinovați de divulgarea sau transmiterea secretului comercial sau a altor secrete de stat poartă răspundere materială în mărimea pagubei aduse băncii și statului și răspundere administrativă prin aplicarea unei amenzi de la 1 pînă la 3 salarii lunare, dacă legile în vigoare nu prevăd alte măsuri.
3. Informații despre operațiunile și conturile persoanelor juridice sau ale altor organizații pot fi date organizațiilor, judecătorilor, organelor de anchetă, organelor de arbitraj, serviciilor de contabili-experti, organelor de finanțe numai cu aprobarea Consiliului de administrație.

Capitolul X

SISTEMUL DE SUPRAVEGHERE BANCARĂ

Articolul 25. Funcțiile de supraveghere ale Băncii Naționale a Moldovei

1. Banca Națională a Moldovei este organul de stat de supraveghere a activității băncilor în Republica Moldova privind respectarea legislației Republicii Moldova și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei. Banca Națională a Moldovei este singurul agent al statului, însărcinat să

supravegheze tranzacțiile valutare efectuate de băncile comerciale, stabilind în acest scop modul de prezentare a dărilor de seamă privind aceste tranzacții, mod obligatoriu pentru toate băncile. Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova informează Banca Națională a Moldovei despre încălcările fiscale, comise de celelalte bănci.

2. Băncile sînt obligate să prezinte Băncii Naționale a Moldovei dări de seamă conform formelor și termenelor stabilite de aceasta din urmă.

3. Controlul asupra activității băncilor comerciale se efectuează de către serviciul respectiv al Băncii Naționale a Moldovei sau, din însărcinarea lui, de către altă organizație de revizie sau serviciu de contabili-experti.

4. Băncile comerciale sînt obligate să prezinte, la cererea organizației care efectuează controlul, bilanțurile, planurile, dările de seamă și alte documente necesare pentru control.

5. Hotărîrea adoptată de către Banca Națională a Moldovei conform rezultatelor controlului poate fi atacată de către bănci (sau împuterniciții lor) la instanțele de judecată sau la arbitraj.

6. Supravegherea băncilor Republicii Moldova care funcționează în străinătate se realizează de către Banca Națională a Moldovei în cooperare cu autoritățile de supraveghere bancară ale statelor respective.

7. Informațiile referitoare la băncile străine ce își desfășoară activitatea în Republica Moldova pot fi furnizate autorităților de supraveghere bancară din țările respective numai în condiții de reciprocitate.

Articolul 26. Normativele economice obligatorii

1. În scopul asigurării unei situații financiar - monetare stabile a băncilor și ocrotirii intereselor creditorilor și depunătorilor, băncile din Republica Moldova sînt obligate să respecte următoarele normative economice, stabilite de Banca Națională a Moldovei:

- a) corelația mijloacelor proprii și a activelor și pasivelor băncii;
- b) mărimea maximă a creditelor acordate unui debitor;
- c) lichiditatea bilanțului băncii;
- d) rezervele obligatorii.

2. Banca Națională a Moldovei poate să stabilească normativele minime de mijloace proprii ale băncilor (capitalul depus plus rezervele) referitor la:

- a) creditele oferite, investiții și alte active;
- b) pasive;
- c) alte articole ale bilanțului.

3. Banca Națională a Moldovei publică principalii indicatori prevăzuți în bilanț.

4. Băncile nu au dreptul fără consimțămîntul Băncii Naționale a Moldovei:

- a) să micșoreze mărimea mijloacelor proprii, folosind capitalul statutar și repartizînd rezervele între acționari;
- b) să procure pachete verificatoare de acțiuni de control (50% plus 1 acțiune) ale societăților pe acțiuni;
- c) să se unească cu organizații nebankare;
- d) să se ocupe cu operațiuni de mediere și investiții în bunuri imobile.

5. Banca Națională a Moldovei, răspunzînd prin scrisoare recomandată la adresările în scris ale băncilor, permite sau interzice în timp de 45 zile realizarea acțiunilor menționate mai sus.

6. Refuzul trebuie să fie motivat în funcție de interesele sistemului bancar sau ale clienților unei bănci concrete.

7. Banca Națională a Moldovei în cooperare cu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova determină modul de formare a fondurilor de asigurare și de rezervă din venitul băncilor pentru acoperirea pierderilor posibile.

8. Banca Națională a Moldovei are dreptul să emită norme care interzic sau limitează anumite tipuri de operațiuni, prevăd mărimea termenelor și alte condiții de realizare a lor.

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 27. Sancțiuni

1. În caz de încălcare a regulamentelor bancare ori a prezentei Legi Banca Națională a Moldovei stabilește termenul și alte condiții pentru înlăturarea încălcărilor.

2. În caz de încălcare sistematică a regulamentelor, a prezentei Legi sau a prevederilor Băncii Naționale a Moldovei, în caz de desfășurare a unor acțiuni care amenință interesele creditorilor și depunătorilor băncii, Banca Națională a Moldovei are dreptul:

- a) să pună problemele respective în fața acționarilor sau fondatorilor în vederea adoptării măsurilor de îmbunătățire și reorganizare a băncii;
- b) să ceară schimbarea conducătorilor băncii sau să numească o administrație temporară;
- c) să retragă autorizația de activitate;
- d) să întreprindă alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 28. Operațiunile Băncii Naționale a Moldovei sînt supuse legislației comerciale în măsura în care aceasta nu contravine Legii Republicii Moldova "Cu privire la bănci și activitatea bancară" și prezentei Legi.

Articolul 29. Actele de împrumut încheiate de Banca Națională a Moldovei constituie titluri executorii. În caz de constatare a neregulilor pentru întreaga creanță de plată rămasă, fără respectarea altor formalități, organele de stat financiare sau judecătorești sînt obligate să execute creanța Băncii Naționale a Moldovei numai pe baza unei notificări din partea Băncii Naționale a Moldovei.

Articolul 30. În cazul în care debitorul nu își onorează angajamentele asumate, Banca Națională a Moldovei are dreptul să procedeze la vînzarea totală sau parțială a titlurilor și efectelor, ce i-au fost date în garanție, în termen de 3 zile după o simplă somație printr-un act extrajudiciar.

Banca își recuperează avansurile de capital, dobînzile și cheltuielile din produsul net rezultat din vînzare. Eventualul surplus este remis împrumutului.

Articolul 31. Banca Națională a Moldovei va putea efectua unele operațiuni în favoarea terților, numai dacă aceștia vor prezenta documentele pe care ei le socot necesare. În caz de necesitate ea poate să ceară garanții.

Articolul 32. Capitalul Băncii Naționale a Moldovei, fondul de rezervă, lingourile și monedele de metal prețios, pietrele prețioase și semiprețioase, precum și instalațiile tehnologice și materiile prime deținute sau importate de Monetăria Statului și de Imprimeria Băncii Naționale a Moldovei nu sînt impozabile (în fabricarea monedelor).

Banca Națională a Moldovei este scutită de taxe de timbru și de orice alte taxe pentru operațiunile pe care le face.

Articolul 33. Pentru eventualele erori la plăți sau la înregistrările în conturile titularilor, Banca Națională a Moldovei răspunde numai pînă la limita sumei plătite în mod eronat sau înregistrate în cont, precum și de plata penalităților ce se varsă la bugetul de stat, suportate de titulari, în cazurile prevăzute de lege, dacă nu se dovedește că erorile respective s-au produs din culpa titularilor. Răspunderea Băncii Naționale a Moldovei încetează, dacă nu este înștiințată printr-o reclamație, scrisă pînă la expirarea termenului stabilit și comunicat titularilor de cont. Pretențiile față de Banca Națională a Moldovei sînt supuse prescripției prevăzute de dispozițiile legale.

Articolul 34. Banca Națională a Moldovei nu are dreptul să participe direct sau indirect cu capital la nici o societate comercială sau regie autonomă, cu excepția propriilor sale întreprinderi de imprimare a biletelor de bancă și de batere a monedei.

Articolul 35. Banca Națională a Moldovei nu poate cumpăra altă proprietate imobilă decât aceea care îi este necesară pentru funcționare și pentru necesitățile personalului ei.

Articolul 36. Banca Națională a Moldovei editează un buletin periodic privind evoluția monedei și a creditului. Bilanțul contabil și contul de rezultate se publică îndată ce sînt confirmate de comisia de cenzori și adoptate de către Consiliul de administrație al Băncii.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Mircea SNEGUR

Chișinău, 11 iunie 1991.

Nr.599-XII.